

A taktiež sa stalo v tých dňoch, keď nebolo kráľa v Izraelovi, že bol istý muž, Levita...

Sudcov 19:1

V Gibeí Benjaminovej sa stala hrozná udalosť. V meste sa vyskytli mužovia, synovia beliala, ktorí vykonali zlý skutok (Sudcov 19:22-25). V 5. Mojžišovej 13:12-18 je opísaný presný postup, ako sa má takáto situácia riešiť podľa Božích prikázaní.

Udalosť, ktorej sa chceme v tomto článku venovať, sa odohrala v dňoch, keď nebolo kráľa v Izraelovi. V pozadí udalosti je príbeh istého muža Levitu a jeho ženy. Celý ich príbeh a to, čo po udalosti v Gibeí Benjaminovej nasledovalo, je opísaný v Knihe Sudcov 19:1-21:25.

K tragickej udalosti v Gibeí došlo v dôsledku toho, že sa v tomto meste, uprostred izraelského

ľudu, pokolenia Benjaminovho, teda uprostred Božieho ľudu, vyskytli synovia beliála („... tu hľa, mužovia mesta, mužovia, synovia beliála, obkľúčili dom...” – Sudcov 19:22). Synovia Izraela nielenže počuli o tom, že v Gibeí mužovia beliála vyšli spomedzi nich, z ich stredu (5. Mojžišova 13:12-13), ale mali možnosť vidieť dôsledok ich ohavného činu na vlastné oči (Sudcov 19:29-30).

Boh svojmu ľudu prikázal, ako má postupovať, keď sa uprostred neho vyskytnú synovia beliála. Príkaz je uvedený v 5. Mojžišovej 13:14-18. Vec sa mala vyhľadať (nezabudnúť na ňu), vyšetriť a dobre sa na ňu opýtať (verš 14). Ak sa ukázalo, že vec so synmi beliála je pravdivá, že sa vykonala tá ohavnosť v tvojom strede (verš 14), nasleduje pokyn, ako s nimi naložiť. Také mesto, v ktorom sa vyskytli synovia beliála, malo byť zničené, obyvatelia pobití, všetka korisť spálená a mesto sa už nikdy nemalo znova vybudovať (verše 15-16). Presne to Izrael aj spravil. Vyšetřili vec, ktorá sa ukázala byť pravdivá (Sudcov 20:1-8) a rozhodli: „... toto je to, čo urobíme Gibeí: losom proti nej.“ (Sudcov 20:9). Mesto bolo nakoniec zničené, obyvatelia pobití a všetka korisť spálená (Sudcov 20:37+40+48).

V meste Gibeá vtedy už nefungovali starší (sudcovia), ktorí by vyniesli nad páchatelmi rozsudok, ako je to uvedené napr. v 5. Mojžišovej 19:11-13 („Ale keby niekto nenávidel svojho blížneho a úkladil by mu a povstanúc na neho uderil by ho smrteľne, takže by zomrel, a keby sa utiekol do niektorého z tých miest, vtedy pošlú starší jeho mesta a vezmú ho odtiaľ a oddajú ho do ruky pomstiteľa krvi, a zomrie. Nežľutuje sa nad ním tvoje oko, ale odpraceš nevinnú krv z Izraela, a bude ti dobre.“). Pretože v Gibeí nebolo sudcov, nevykonávala sa spravodlivosť a z dôvodu, že z jej stredu vyšli synovia beliála, bolo potrebné zničiť celé mesto (5. Mojžišova 13:15-18).

Zo začiatku to ale vyzeralo tak, že k zničeniu mesta ani nemalo dôjsť. Odkaz všetkých ostatných synov Izraelových pokoleniu Benjaminovmu predsa znel: „Vydajte mužov, synov belíala, ktorí sú v Gibeí, aby sme ich zabili...“ (Sudcov 20:1-13). Vzhľadom na to, že tento postup, teda snaha o vydanie výlučne mužov belíala, nebol v súlade s Božím slovom podľa ktorého malo byť zničené celé mesto a pobití všetci jeho obyvatelia (nielen mužovia belíala – 5. Mojžišova 13:15-18), bol vopred odsúdený na neúspech (Sudcov 20:13-14). Okrem iného bol aj príčinou toho, že sa pokolenie Benjaminovo zjednotilo na obranu mesta Gibeá: „lež synovia Benjaminovi sa zhromaždili z miest do Gibey, aby vyšli do boja proti synom Izraelovým.“ (verš 14).

Nesprávny počiatkový postup bol jednou príčinou neúspechu prvých bojov a veľkých strát. Hospodin mesto Gibeu k úplnému zničeniu vydal do rúk synov Izraela až v treťom boji (Sudcov 20:28). Druhou a rovnako vážnou (ak nie vážnejšou) príčinou boli obyvatelia mesta Jabeš-gileád. V príbehu s mužmi belíala mesta Gibey nesmieme prehliadnuť ani mesto Jabeš-gileád.

Vojny proti Gibeí sa zúčastnil takmer celý Izrael. Nezúčastnilo sa jej iba pokolenie Benjaminovo a obyvatelia mesta Jabeš-gileád. Pokolenie Benjaminovo sa pridalo na stranu obyvateľov mesta Gibeá – tým sa pridali na stranu belíala, preto museli byť zničené aj ostatné mestá pokolenia Benjaminovho (Sudcov 20:48).

O tom, že obyvatelia Jabeš-gileáda neprišli do Micpy (Sudcov 20:1), kde sa vyšetroval hriech mesta Gibeá, sa dozvedáme až v Sudcov 21:8-9, keď už bolo po bojoch s Benjaminovcami a ľud plakal nad takmer úplným zánikom tohto pokolenia. Obyvatelia Jabeš-gileáda spáchali hriech. Ich hriech však nespočíval v tom, že by boli synmi belíala. Ich hriechom bola

ľahostajnosť a vlažnosť voči Bohu a jeho slovu (5. Mojžišova 13:12-14 – vyhľadať a vyšetriť; Zjavenie 3:15-16). Ľahostajnosť a vlažnosť nebola záležitosťou len niektorých obyvateľov Jabeš-gileáda, ale bola realitou vzťahujúcou sa na celé mesto (Sudcov 21:8-9), lebo: „A synovia Izraelovi povedali: Kto je zo všetkých pokolení Izraelových, kto by asi nebol prišiel hore do zhromaždenia k Hospodinovi? Lebo sa boli veľmi zaprisahali vzhľadom na toho, kto by neprišiel hore k Hospodinovi do Micpy, povediac: Zomrie bez milosti. ...A keď prehliadli ľud, zistilo sa, že hľa, nebolo tam nikoho z obyvateľov Jabeš-gileáda.“ (Sudcov 21:5 a 9).

To, že Jabeš-gileádčania nečinili slovo Hospodina, neprišli do Micpy na zhromaždenie celej obce Izraelovej, nebol len problém tohto mesta, ale stal sa problémom (hriechom) celého Izraela rovnako, ako to bolo v prípade Achanovho hriechu: „Ale synovia Izraelovi sa prehrešili dopustiť sa nevernosti pri zarieknutom. Lebo Achan... vzal zo zarieknutého, a preto sa zapálil hnev Hospodinov na synov Izraelových.“ (Jozua 7:1; a pozri príbeh o dobytí mesta Jericho a hriechu Achana v Knihe Jozua 6:1-7:26. O zarieknutom hovoria verše 6:17-19).

Izrael si mohol ušetriť stratu 40 030 mužov v troch bojoch a zaniknutie takmer celého pokolenia Benjaminovho (Sudcov 20:21+25+39 a 21:3). Ešte pred prvým bojom mali zistiť, či je celý národ s Hospodinom, a nie až po bojoch, keď už bolo po všetkom (Sudcov 21:8). Ešte pred prvým bojom sa mali porátať s Jabeš-gileádom (zničiť ho, ako sa podľa Sudcov 21:5 boli zaprisahali), a až potom ísť do boja. (Podobne ako ani Jozua nevyšetril, či si nikto neponechal nič zo zarieknutého mesta Jericha, ako to bolo nariadené v knihe Jozua 6:18, ale bez toto prešetrenia išli do boja proti mestu Haj a boli porazení a až potom vyšetrovali vec.)

Od počiatku nesprávna postupnosť krokov na strane Izraela mu priniesla veľké straty a zánik takmer celého jedného pokolenia. Bola to len milosť Božia, že Izrael na tretíkrát vyhral boj

(Sudcov 20:30-48) a našlo sa aj riešenie pre pokolenie Benjamina (Sudcov 21:12-23). Zároveň sa táto udalosť stala ponaučením aj pre nás.

Po víťazstve, ak sa to pri 40 030 mŕtvych dá tak vôbec nazvať, bolo potrebné vyhladať a vyšetriť, prečo ostatný Izrael utrpel takú veľkú stratu – veď sa predsa postavil na Božiu stranu (5. Mojžišova 13:12-18). Dôvodom bolo, že aj Izrael zhrešil a prestúpil Božiu zmluvu, rovnako ako v časoch Jozuu (Jozua 7:11-12). Achanom bolo v tomto prípade mesto Jabeš-gileád. V prípade poslušnosti mesta Jabeš-gileád voči Božiemu slovu by bol Izrael cele v Bohu a Benjamina by porazil bez vlastných strát na prvý raz. Podobne, ako bol Achan upálený (Jozua 7:15+25), bolo zničené aj mesto Jabeš-gileád (Sudcov 21:10-11).

Za Achanov hriech trpel celý národ (Jozua 7:5+8, Jozua 22:20), rovnako tak aj za hriech mužov Jabeš-gileáda. Achan a rovnako aj Gibeania a Benjaminovci vykonali hriech, ktorý je z Božieho slova očividne jasný (krádež zarieknutého; mužovia beliála). Hriech mesta Jabeš-gileád je ťažšie viditeľný. Ľudia si skôr všimnú zlé skutky (Galatským 5:16-21) ako vlačnosť (Zjavenie 3:15-16).

Vlačnosť je problém, ktorý si častokrát nevšímame (či už na sebe alebo na druhých). Vlačnosť spôsobuje našu nepoužiteľnosť pre nášho Pána (Židom 3:12-13), rovnakou bola aj nepoužiteľnosť obyvateľov Jabeš-gileáda pre naplnenie Božej vôle zjavenej a oznámenej v 5. Mojžišovej 13:12-18. Zároveň vlačnosť spôsobuje aj nepoužiteľnosť celého zboru pre nášho Pána (Zjavenie 3:15-16), rovnako ako spôsobovala nepoužiteľnosť celého Izraela pre naplnenie Božej vôle (5. Mojžišova 13:12-18, Jozua 7:11-12, Sudcov 20:19-21 a 24-25).

Vlažnosť nemá len vonkajšie následky (to, že by sa synovia beliála v Izraeli boli len ďalej rozširovali), ale zároveň následky dosahujú aj toho, kto je vlažný. Jedna stará múdrosť vraví o tom, že drevorubačovi sa raz pokazilo porisko na sekere. Prišiel do lesa a spýtal sa stromov, ktorý z nich si môže odpíliť, aby si opravil sekeru. Všetky stromy ukázali na mladý jaseň (nikto sa ho nezastal). Drevorubač ho teda odpíliť, opravil si sekeru a s opravenou sekerou potom vyrúbali celý les.

Poučenie, ktoré si máme vziať z 5. Mojžišovej 13 a Sudcov 19:1-21:25 o synoch beliála a varovanie pred nimi, pripomínajú aj slová apoštola Pavla: „Ba aj z vás samých povstanú mužovia, ktorí budú hovoriť prevrátené veci, aby tiahli učeníkov za sebou.“ (Skutky 20:30) a apoštola Jána: „Deti, je posledná hodina, a ako ste počuli, že príde antikrist, i teraz už povstali mnohí antikristovia, odkiaľ vieme, že je posledná hodina. Z nás vyšli, ale neboli z nás, lebo keby boli bývali z nás, boli by zostali s nami. Ale aby sa ukázali, že nie sú všetci z nás.“ (1. Jánov 2:18-19).

Ponaučenie je značné. Je potrebné, aby Cirkev Pána Ježiša Krista držala spolu – bola jednotná, zaujímal sa o každého, kto má problémy (Židom 3:12-13, Židom 12:14-15). V paralele k nášmu starozákonnému príbehu to teda znamená: postaviť sa na stranu Levitu (Sudcov 20:4-9), teda na stranu pravdy (Ján 15:5) a netváriť sa (ne byť vlažným), že problémy (Galatským 6:2) Cirkvi sa nás (nášho zboru) netýkajú (Sudcov 21:8). Je dôležité si uvedomiť, že slová z 5. Mojžišovej 13 platia rovnako pre celý národ (Cirkev), nielen pre niektoré pokolenie alebo mesto (zbor), ako to aj čítame v liste Židom 12:14-15 „...dozerajúc, aby niekto nezaostával od milosti Božej...“. Každý v cirkvi Pána Ježiša Krista má na to dozerať. Slová: „Budte všetci rovnako zmýšľajúci...“ (1. Petrov 3:8-14) znamenajú pre nás aj ne byť vlažnými (Efezským 5:11; Zjavenie 3:15-16).

Pamätajme na mesto Jabeš-gileád, na jeho zničenie a na príčinu tohto zničenia. Pamätajme na slová Jozuu:

Ja a môj dom budeme slúžiť Hospodinovi.

Jozua 24:15; Galatským 2:20; Žalm 119:167